

Landsorts Fågelstation

Styrelsens verksamhetsberättelse för föreningen avseende år 2006

Verksamheten i stort

Det har hänt mycket positivt ute på Landsort fågelstation under året som gått! Efter konstitueringsmötet har hela verksamheten setts över i ambitionen att förbättra och utveckla fågelstationens inriktning genom skriftlig dokumentation. Styrelsen arbetade under våren i huvudsak med att skissa på en helt ny verksamhetsplan, som sedan fastställdes. Den innefattar utveckling av nya skriftliga riktlinjer för hur vi ska få en bättre fungerande verksamhet i praktiken. Målsättningen har varit att skapa en fungerande verksamhet som sköter sig självt baserat på ideella krafter. Även en styrelsemanual med en gemensam årsplanering upprättades för att underlätta det stundtals omfattande styrelsearbetet.

Nya obligatoriska stationsrutiner

Styrelsearbetet har lett fram till mallar med instruktioner inom de olika områdena som avser sträckräkning m.m. Alla dokument skall uppdateras regelbundet och finnas samlade i stationspärmen. En ny arbetsordning med nya dagliga stationsrutiner implementerades under maj månad. De är nu satta som lägsta standard, för att upprätthålla en acceptabel nivå på hur verksamheten bör bedrivas.

De obligatoriska stationssysslor består i att:

1. Fylla i dagboksunderlaget
2. Daglig rapportering till Svalan av obsar och dagboken.
3. Fungerande dagliga rutiner för ringmärkningen i alla moment. För att säkerställa en önskad miniminivå över vilka grundläggande kunskaper ringmärkningspersonalen måste ha finns dokument för genomläsning och påskrift för all personal.

Det har även ansetts angeläget att få stationens gemensamma behov fördelade på alla ideella krafter bland de besökande på fågelstationen. Detta är nödvändigt då ingen mäktar med att dra hela lasset själv och för att få en fortlöpande redovisning av resultatet bland annat på hemsidan. Tillvägagångssättet har varit olika nivåer för betalning av logi, antingen som aktiv personal eller boende som gäst.

Syftet med fågelstationens verksamhet

Syftet kan kort sammanfattas i att vara en del i miljöövervakningen genom att fungera som en pusselbit till berörda myndigheter och instanser. Verktygen för ändamålet är ringmärkning, sträckräkning, häckfågelinventeringar och holkprojektet.

Fågelvirus och orostider

Sverige drabbades av oroväckande virustider (H5N1) med de första konstaterade fallen av fjäderfäpest, även kallad fågelinfluensa, under vintern och våren. En berguv konstaterades ha

viruset på Södertörn några mil från Landsort vid en golfbana. Fågelstationen har trots allt kunnat fungera utan driftstörningar under hela verksamhetsåret. Styrelsen har bevakat myndigheternas direktiv för den potentiella hotbild viruset utgör och agerat därefter. Den direkta åtgärden som vidtogs är att informera allmänheten på hemsidan och informationstavlan om att fågelstationen är väl insatt i problematiken. Därefter säkerställa informationen och rutiner ute på fågelstationen med till exempel god handhygien efter hantering av vilda fåglar under fångsten / ringmärkningen. Direktiven från Veterinärmedicinska anstalten och Ringmärkningscentralen har hela tiden varit gällande, men alltså inte lett till några radikala åtgärder.

Ringmärkningen

Vår (7/4-25/6):

Det blev en något försenad uppstart av ringmärkningsverksamheten den 7 april på grund av sen snösmältning. Fortfarande var snötäcket 2-3 dm då alla näten sattes upp. Nätstolparna fick spettas ner och isen låg då fortfarande på branddammen. Vårens ringmärkningsinsats har varit lysande både vad gäller totalantalet ringmärkta och bemanningen.

- En rekordvår med 4.977 märkta!
- Vårmedelvärdet mellan 1988-06 är 2.062 ringmärkta.
- Bemanningen var riktigt bra under hela våren med längre perioder av Henrik Jörgensen, Petter Boman, Per Johansson och Patrik Wildjang från mitten av april fram till 12 juni.
- Pullmärkning: korp 5, silvertärna 56, fisktärna 4, skrattmå 32.

Höst (26/8-8/11):

Smygstart med några nät i mitten av augusti. Den stora uppstarten blev 26/8. Røjning av nätgatorna dagarna innan utfördes solo och föredömligt av Per Johansson.

- Det blev ett magert resultat med höstfångsten med endast 4.162 ex.
- Höstmedelvärdet mellan 1988-06 är 4.747 ringmärkta.
- Bemanningen var oregelbunden under hösten med upp till veckolånga perioder av Henrik Jörgensen, Per Johansson, Bo Holst och Klas Karp i huvudsak. Enligt uppgift fanns det dagar då det fullkomligt kryllade av tättingar på ön. Tyvärr kunde då ingen märkning bedrivas i brist på personal.

Allmänt ringmärkningen

- Totalsumma 9.139 ex är den näst bästa genom tiderna. Endast år 1990 har gett fler tidigare med 9.412 märkta.
- Totalt genom tiderna(1988-2006) har nu 129.374 ex ringmärkts på Landsort.
- Ingen ringmärkning skedde på Södra.
- Allt biometrimaterial i FAGEL2 är redovisat till RC enligt direktiven.
- 4 nya märkarter får året: knölsvan 2, ejder 2, storskrake 1 och snösparv 1.
- Ovanliga fångstarter: turturduva 1, lundsångare 1, sibirisk gransångare 2, mindre flugsnappare 10 (!), halsbandsflugsnappare 2, skäggmes 1, grönländsk gråsiska 1 (2:a om den godkänns), snösiska 9, hornuggla 1, pärluggla 5, gräshoppsångare 1, ortolansparv 2. Notera att varken taiga- eller kungsfågelsångare fångades under året trots stort inflöde i landet.
- Arter som utmärkte sig med fler än normalt: sparvhök 15, törnskata 60, silvertärna 56, sidensvans 36, järnsparv 140 (rekord), rödhake 1213, blåhake 37, härmsångare 22,

ärtsångare 341, trädgårdssångare 91, svarthätta 214, lövsångare 896, grå flugsnappare 99, svartvit flugsnappare 73, talgoxe 380 (rekord), gråsparv 2, bofink 697 (rekord), bergfink 542 (rekord), grönfink 1339 (rekord), rosenfink 20.

- Arter som utmärkte sig med färre än normalt: göktyta 5, höksångare 1, kungsfågel 985, blåmes 121, trädkrypare 41.
- Kuriosa: Bosse Holst har uppnått 20.442 ringmärkta genom åren. Bakom den siffran döljer sig givetvis många års regelbundet märkande sedan 1980-talet. Fortfarande är Mattias Pettersson den som märkt flest fåglar på Landsort med 22.573 ex.
- Thomas Wenninger blev under året fast anställd på Ringmärkningscentralen och är en bra resursperson för föreningen såklart. Thomas hanterar årligen Landsorts sammanställningen av FAGEL2 och rapporteringen halvårsvis med korrekturläsning till RC. Ett hästjobb!
- PWG, TWR och Janne Ohlsson deltog på Ringmärkarmötet 11-12 mars på Naturhistoriska Riksmuséet i fågelstationens intressen. Landsort representerades där med ett powerpoint föredrag i ämnet ? om svårigheten att art-/rasbestämma intermediära grå-/snösiskor? berättat av Patrik Wildjang.

Sträckräkningen

Sammanfattningsvis har sträcket varit blygsamt under året. Vårsträcket av ejder blev en besvikelse, särskilt eftersom man kunde förvänta ett intensivt sträck efter den långa och snörika vintern. Orsaken till att bra sträckdagar i stort sett uteblev under hösten kan höra samman med högtrycksbetonat väder och en varm och utdragen sommar.

Antal dagar med sträckande fåglar noterade i Svalan:

- Vår (15 mars - 15 juni): 61 av 93 dagar (66%)
- Höst (15 juli - 15 nov): 102 av 124 dagar 82%)

Följande noteringar illustrerar bra det beskedliga sträcket under året

- 30 mars Ejder 5400 ex
- 8 april Ejder 9350 ex
- 29 april Sjöorre 1100 ex
- 20 maj Alfågel 1400 ex
- 30 september Ejder 2177 ex, Prutgås 1587 ex, bläsand 763 ex, storskarv 600 ex.

Bästa sträckdagar för några arter

- Vitkindad gås 800 ex 20.10
- Prutgås 2196 ex SV 27.9
- Dvärgmå 409 ex 30.9

Sträcksumman för bläsgås under hösten blev 1677 ex under perioden 30.9-5.11. Detta är en mycket hög siffra för Landsort.

Övriga observationer & nya arter

Under 2006 sågs totalt c:a 225 arter arter, vilket är något fler än de 216 under 2005. Totallistan för arter fylldes på med ett inte oväntat förstafynd av en sjungade kornsparv den 17 maj. Sparven visade sig fint i toppen av en buske intill informationstavlan. Öns artlista är därmed 306 arter lång om alla fynd godkänns. Av övriga ovanligare arter kan nämnas:

blek tornseglare minst 1 sträckte förbi fyren 27 okt (2-3:e obsen?), taigasångare 6, kungsfågelsångare 2, svarthuvad mås 1 Saltmar 16 apr, ängshök 4, stäpphök 1, röd glada 1, svartnäbbad islom 1, alkekung 1, dammsnäppa 1, amerikansk sjöorre 1.

Höksångare 1 par häckade i Saltmar där en unge sågs vid bo. Invasionsarter var svartmes 1, stjärtmes 34 noterades i fångsten liksom rörelser på pärluggla med 5 märkta.

Holkprojektet

Holkmärkningen har pågått sedan 2004. Häckningsframgången var endast 18% dvs 42 av 234 holkar gav häckningar. Detta trots den varma och soliga sommaren?

Antal häckningar / (märkta ungar): storskrake 1 ad/(0), talgoxe 27/(146), blåmes 1/(3), stare 11/(26), svartvitflugsnappare 0/(0), nötväcka 1/(7). Totalt 189 pull ringmärkta.

Ungdomsverksamhet

21-23/4: En lyckad ungdomshelg med 8 st förväntansfulla ungdomsgrabbar arrangerades för fjärde året i rad. Ledare för denna ungdomshelg var Mattias Gerdin och Måns Grundsten. Dessa har resulterat i att många fler ungdomar nu regelbundet deltar i verksamheten på ett positivt sätt. Målet har varit att öka intresset hos ungdomar för Stockholms enda fågelstation samt att låta unga stockholmsskådare träffa likasinnade. De här helgerna har varit mycket uppskattade och lett till att medelåldern ute på Landsorts fågelstation har sjunkit. Detta har också setts i att antalet ungdomsmedlemmar har ökat dramatiskt de senaste åren.

Guidningar

Totalt minst 11 guidningar under året. Vi behöver fler frivilliga som vill åta sig de viktiga guidningarna. Ett bra sätt att få barn och ungdomar intresserade!

Våren:

Ett tiotal korta spontanguidningar under våren ((Bo Holst, Henrik Jörgensen m.fl).

Ungefär 6 st grupper av olika storlek av ursprung bl. a enligt nedan.

- Privatgrupp c:a 30 pers i april (KOK)
- StOF långhelgsexkursion i maj med sträckräkning och introduktion till ringmärkning.

Hösten:

- 23/9: Studieförbundet 22 pers (PWG)
- 23/9: StOF-styrelse 5 pers. (PWG)
- 30/9: Skogsmulle c:a 50 vuxna och barn (BHO, JMG)
- 1/10: StOF-tjejskådarhelg med Gigi Sahlstrand i spetsen 23 pers.
- 8/10: Söderorts Naturskyddsförening, 25 personer, några barn i olika åldrar (PBN)

Föreningsaktiviteter & övrigt

- Cyklarna har totalrenoverats av Lina Jansson och två beg. cyklar har välvilligt skänkts till stationen av hennes föräldrar.
- Röjning har skett selekterat av busksly växande mitt i vassen och utkanterna. Bredmarsvassen har avsiktligt sparats för att gynna fler vassarter.
- Flera spänger byggdes i nätgator över ojämnheter och lerhål samt befintliga reparerades. Små, men viktiga åtgärder som väsentligt förbättrat tiden det tar för att gå nätrundorna.
- Boskapsbetningen har upphört på ön i och med att tillsynsman Per Svensson tidigare slutat under vintern och har flyttat från ön.
- Vindskyddsprojektet på södra udden, som Stockholms Länsstyrelse har fått som uppdrag och tillsatta medel för sedan några tillbaka, står fortfarande och stampar trots ihärdiga påstötningar av Janne Ohlsson.
- Gunilla Hjort jobbar på att ta fram en kartbroschyr för fågelstationen.

Huset

Vattnet är fortfarande otjänligt och fågelstationen saknar egen toalett. Översvämningar i källaren efter regnskurar är numera ett faktum och orsakar mögel. Att huset är i undermåligt skick är ingen överdrift. Styrelsen jobbar seriöst med scenariot att få till stånd en nybyggnation av hela fågelstationen inom det närmaste året förhoppningsvis. Fastighetsverket är positiva till idén att vi själva försöker finansiera hela bygget. Grävning för anslutning av byns gemensamma vatten med ledningar till stationen är på gång under vintern. Vi hoppas på all hjälp vi kan få med hela det här husprojektet. Styrelsen har tillsatt en särskild husgrupp med Bertil Johansson och Thomas Wenninger i spetsen. Det behöver inte betyda att man måste sitta med i styrelsen för att få delta i det här arbetet.

Hemsidan

Vår webmaster Johan Moberg har fortsatt arbetat med hemsidan under året utan att sitta med i styrelsen. Hemsidan utvecklades med utökning av galleriets sökord och en ny medlemsfunktioner som "klotterplank / diskussionsforum" ordnades. Johan avgår 2007 och vi hoppas på att hitta en fullvärdig minst lika kompetent ersättare.

Artiklar och publikationer:

- Stationens verksamhet presenterades i SOF:s årsbok ?Fågelåret 2005? (14:e årgången). Artikeln blev skriven av Patrik Wildjang.
- Fåglar i Stockholmstrakten, FiSten skrev Mattias Gerdin en artikel.
- Journalist skrev artikel om Fågelstationen fallfärdig i tidningen Skärgården nr 42 19/10 (PWG).
- Fågelstationen blev även omnämnda i Nynäshamnsposten.

Styrelsen

Under det gångna kalenderåret har styrelsen haft sex protokollförda ordinarie möten. Styrelsens sammansättning har varit som följer:

1 januari - 8 mars 2006	8 mars - 31 december 2006
Bertil Johansson, ordförande	Patrik Wildjang, ordförande (nyvald)
Johan Ställberg, kassör	Bo Holst (vice ordförande)
Mattias Gerdin (ledamot)	Lina Jansson, sekreterare (nyvald)

Gunilla Hjort (ledamot)	Mattias Gerdin, kassör (omvald)
Bo Holst (ledamot)	Daniel Avenäs (nyvald)
Johan Moberg (webmaster)	Thomas Wenninger (ledamot)
Jan Ohlsson (ledamot)	Gunilla Hjort (ledamot)
Thomas Wenninger (ledamot)	Bertil Johansson (ledamot)
Patrik Wildjang (ledamot)	Jan Ohlsson (ledamot)

Vi ber att få tacka avgående Johan Ställberg som varit kassör för helhjärtat arbete samt avgående ordförande Bertil Johansson. Bertil har starkt drivit föreningen framåt under sina år vid rodret från år 2003 och fortsätter ännu ett år som ledamot. Föreningen har även haft förmånen att få fortsatt hjälp av Johan Moberg som webmaster med hemsidan. Vi är honom stort tack skyldiga för sitt enormt stora kunnande med datahantverket!

Ekonomi

Föreningens största utgift är naturligtvis hyran för huset på 20.000:- per år. Inköp gjorda under året har bl. a varit ny mikrovågsugn, vattenkokare, en beg. TV, DVD-spelare, ny föreningsdator, laserskrivare. Balansräkningen slutar på plus. Föreningen söker ständigt nya sponsorer som fördelaktigt vill få synas i våra sammanhang!

Stort tack till våra sponsorer 2006!

- Nikon lämnade bidrag på 5.000:-
- Gunnar Olssons Foto stöttar med 10.000:- hälften retroaktivt för 2005.
- StOF stöttar med 8.000:-
- Granngården Sorunda sponsrade med en pall fågelfrön som räckte och blev över hela vintern. Totalt c:a 1.000 kg.
- Keramikverkstaden genom Ann Stuxberg säljer våra föreningsdekaler.
- Nynäshamns Kommun Miljöfonden avslag vår ansökan liksom Länsstyrelsen i Stockholms län. Nordea var heller inte intresserade av att sponsra fågelstationen tyvärr.

Medlemmar

Vi årets slut hade föreningen 132 betalande medlemmar. Därav var 18 ungdomar och 31 kvinnliga medlemmar. Detta är på exakt samma nivå som förra årets 131.

Ett varmt tack till alla som bidragit med sina värdefulla arbetsinsatser!

För styrelsen Landsorts fågelstation,

Patrik Wildjang, ordförande